

A Pécsi Ítéltábla a dr. Horváth Balázs ügyvéd által képviselt felperes neve (címe) felperesnek - a dr. Schmieder Valéria jogtanácsos által képviselt alperes neve (alperes címe) alperes ellen közigazgatási jogkörben okozott kár megtérítése iránt indított eljárásban a Pécsi Törvényszék 2012. március 22. napján kelt 11.P.20.866/2010/40. szám alatti ítélete ellen a felperes részéről 45.sorszám alatt, az alperes részéről 42. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t:

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a perköltségre vonatkozó részében részben megváltoztatja, és a felperes terhére megállapított perköltséget 441.664,- (négy száznegyvenegyezer-hatszázhatvannégy) forintba felemeli, ezt meghaladó részében azt helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg 15 nap alatt az alperesnek 62.804,- (hatvankettőezer-nyolcszáz négy) forint másodfokú perköltséget.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az államnak az illetékes állami adóhatóság felhívására a felhívásban megjelölt időben és módon 382.600,- (háromszáznyolcvankettőezer-hatszáz) forint állam által előlegezett másodfokú eljárási illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság az ítéletében megállapította azt, hogy a felperes kizárólagos tulajdonát képezi a p 00000/2 hrsz. alatt felvett, ténylegesen P, K u. 00. szám alatti ingatlan, melyen lakóépületet és zárt szennyvíztározót kívánt építeni.

Az alperesi címzetes főjegyző 09-3309/2006/5. sorszám alatt 2006. szeptember 13-án jogerőre emelkedett határozatával a benyújtott építészeti műszaki tervdokumentációknak megfelelően építési engedélyt adott lakóépület és zárt szennyvíztároló építési munkálatai elvégzésére. A felperes 2007. április 11-én jelentette be az alperes illetékes osztályának az építési munka elkezdését. 2007. szeptember 19-én Gy.S. szomszéd bejelentést tett az alperesnél írásban, hogy a

felperesi épület és a saját épülete közötti távolság nem felel meg az előírásoknak. Az alperesi építési hatóság 2007. október 3-án helyszíni szemlét tartott, az erről készült jegyzőkönyv rögzítette, hogy az épület kivitelezését nem a jogerős és végrehajtható tervnek megfelelően végezték, az épület déli telekhatárától való távolság nem egyezik a helyszíni rajzon feltüntetett értékkel. Felhívták a helyszínen a felperest, hogy fennmaradási és továbbépítési engedély iránti kérelmet terjesszen elő. Még ebben a hónapban a felperes ezt benyújtotta, az illetékes hatóság azonban hiánypótlásra adta azt vissza. Mindezzel párhuzamosan 2008. január 21-én kelt és fellebbezés hiányában jogerőre emelkedett alperesi címzetes főjegyző 09-2890/2007/7. sorszám alatti határozatával a perbeli lakóépület kivitelezésének leállítását rendelte el, és megtiltotta a további hatósági intézkedésig építési munka végzését.

A felperes fennmaradási és továbbépítési engedély iránti kérelmét az alperes 2008. június 4-én kelt 09-9/1682-3/2008. sorszámú határozatával elutasította. A határozat ellen a felperes fellebbezést terjesztett elő. A D Hivatal, mint másodfokú Közigazgatási Hatóság 13-1407/1/2008. számú, 2008. szeptember 30-án kelt határozatával az alperesi építésügyi hatóság elsőfokú határozatát megsemmisítette, és új elsőfokú eljárás lefolytatására utasította. A határozat indokolásában rögzítésre került, hogy a döntéshozatalhoz szükséges a tényállás megnyugtató módon történő tisztázása, e körben annak bizonyítása szükséges, hogy az ügyfél eltért a jogerős építési engedélytől. Álláspontja szerint magában az a körülmény, hogy a baloldali oldalkert méret és a szomszédos lakóépülettől való távolság a valóságban kisebb, mint a műszaki terv méret-megadása, tervi hibát valószínűsít, e tekintetben az engedélyezett műszaki terv olyan ellentmondásáról van szó, amely a másodfokú hatóság szerint az építési engedélyezési eljárásban nem került észlelésre. A felperes jóhiszeműen jogerős építési engedély birtokában kezdte meg az építkezést, emiatt nincs jogi lehetőség az építésrendészeti eljárás lefolytatására, hanem szükség van olyan építési engedély módosítására irányuló felperesi kérelem előterjesztésére, amely ezen tervi ellentmondást kiküszöböli.

A felperes ezt követően 2008. november 26-án módosított engedélyezési tervet nyújtott be az alperesnél, erre figyelemmel 09-1682/2008. szám alatt eljárás volt folyamatban a felperes kérelmét többször hiánypótlásra kellett visszaadni. A hiánypótlások teljesítését követően 2009. április 28-án az alperes címzetes főjegyzője 09-9/261/9/2009. számú határozatával, mely fellebbezés hiányában elsőfokon jogerőre emelkedett, a 09-3309/2006/5. számú határozattal kiadott építési engedélyt módosította. Az alperesi építésügyi hatóság ezt követően 2009. június 25-én rögzítette, hogy a munkálatok megkezdhetők.

A felperesi építkezés a munkálatok leállításakor 52,46 %-os készültségi fokban állt, elkészültek az irtási munkák, kitűzés, földmunkák, alapozás, falszigetelés, főfal falazások, válaszfalakból 12 %, vasbeton födéme, nyílás áthidalás, előre gyártott vasbeton szerkezetek és víznyomó vezetékhez vízóra akna, valamint a vízbekötés is megtörtént. A félbehagyott épület tetőszerkezete nem készült el, ezért a felperes ideiglenes védőtetőt készíttetett, ennek költsége 498.221,- forint 2011-es árszinten.

A szerkezeti héjalást a szél többször megbontotta, letépte a fóliát. Négy alkalommal történt befóliázás, az ideiglenes tető e funkcióját betölteni nem tudta, permanensen leázott a tetőtér, és innen a falakba távozott a csapadékvíz. Az alagsori szinten a függőleges falszigetelés védőfala 10 cm vastag betonfalazó elemből készült, ennek függőleges hézagai nem lettek letakarva, ezért ide is befolyt a csapadékvíz. A tervtől eltérően a pincefal nem Leier elemekből, hanem Porotherm pincetégglából készült, itt is láthatók ázási nyomok, a só kiválás itt nem mutatkozott volna, ha a Leier elemes pincefalazatot alkalmaznak. A pincét áztató csapadékvíz egy része a terepszintről szivárgott a falazatba. Az ezzel kapcsolatos hibák kijavításának költsége 2011-es árszinten 2.277.848,- forint.

A felperes kereseti kérelmében kérte az alperest 4.782.697,- forint és járulékai megfizetésére kötelezni közigazgatási jogkörben okozott kár megtérítése címén. Az alperes a kereset elutasítását kérte.

Az elsőfokú bíróság a felperes kereseti kérelmét elutasította arra hivatkozással, hogy az alperes másodfokú hatóság határozata szerinti helytelen jogszabály értelmezése nem minősül jogellenes és felróható magatartásnak, így a közigazgatási jogkörben okozott kár megtérítése körében fennálló feltételek közül a jogellenes magatartás hiányzik. Az alperes kártérítési felelősségét nem lehet megállapítani. Hivatkozott arra is, hogy a felperest ért kár ténylegesen a munkálatok leállítással kapcsolatban hozott alperesi határozattal áll okozati összefüggésben. Ez ellen a felperes fellebbezést nem terjesztett elő, így a jogorvoslati lehetőségeit nem merítette ki, amely szintén feltétele a kártérítési felelősség megállapításának alperes terhére. Az alperes javára a felperest perköltségben marasztalta, ennek összegét az alperest képviselő jogtanácsos munkadíjából, 200.000,- forint, valamint az alperes által előlegezett 40.720,- forint igazságügyi szakértői díj összegzéséből állapította meg.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a felperes és az alperes is fellebbezést terjesztett elő. A felperes kérte a kereseti kérelmében foglaltakkal egyezően az alperest közigazgatási jogkörben okozott kár megtérítésére kötelezni. Hivatkozott arra, hogy az első- és másodfokú hatóság eltérő jogértelmezése nem csupán véleménykülönbség volt, hanem az elsőfokú hatóság döntése kirívóan jogsértőnek minősül, mellyel okozati összefüggésben a felperest kár érte. A felperes fellebbezésében arra is hivatkozott, hogy a fennmaradási és továbbépítés iránti kérelmet elutasító határozat ellen benyújtott fellebbezésében az építkezés leállítással kapcsolatos határozatot is sérelmezte.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte a kereset főtárgya tekintetében.

Fellebbezésében kérte, hogy a bíróság a pervesztes felperest az általa előlegezett teljes szakértői díj megfizetésére kötelezze, amely az elsőfokú bíróság ítéletében írtaktól eltérően nem 40.720,- forint, hanem 241.664,- forint.

A felperesi fellebbezés alaptalan, az alperesi fellebbezés alapos.

Az elsőfokú bíróság a bizonyítékok okszerű mérlegelésével a tényállást helyesen állapította meg, azt a másodfokú bíróság annyiban pontosítja, hogy az alperes címzetes főjegyzője a 09-2890/2007/7. sorszámú, 2008. január 21-én kelt és fellebbezés hiányában elsőfokon jogerőre emelkedett végzésével csupán a perbeli lakóépület kivitelezésének leállítását rendelte el, és újabb hatósági intézkedésig minden továbbépítési munka végzését megtiltotta, azonban nem hívta fel a felperest fennmaradási és továbbépítés iránti kérelem benyújtására. A felperes ezen kérelmét már 2007. október végén benyújtotta, de többszöri hiánypótlásra volt szükség alperesi felhívás alapján.

A kereseti kérelem tárgyában az elsőfokú bíróság a jogszabályok helyes alkalmazása mellett hozott helyes érdemi döntést.

A felperesi fellebbezés kapcsán a másodfokú bíróság utal arra, hogy amennyiben a kereseti kérelmét államigazgatási jogkörben okozott kár megtérítése körében kívánja érvényesíteni, úgy a Ptk. 339. § (1) és a Ptk. 349. § (1) bekezdésében foglalt feltételek együttes fennállását kell a bíróságnak vizsgálnia. Az államigazgatási jogkörben okozott kár megtérítésére irányuló perben a bíróságnak tehát nem az államigazgatási határozatot, annak jogszerűségét kell felülvizsgálnia, hisz erre lehetősége nincsen, erre a határozat felülvizsgálata iránti közigazgatási perben van lehetőség, hanem kizárólag azt vizsgálja, hogy volt-e a közigazgatási hatóság, azaz alperes részéről olyan jogellenes magatartás, amellyel okozati összefüggésben a károsultat kár érte, és ezen felül vizsgálnia kell, hogy a károkozó esetlegesen a felelősség alól kimentette-e magát (Kúria Pf.III.25.687/2002/4.).

A felperes a keresetét nem vitásan az alperes téves, illetőleg álláspontja szerint jogszabálysértő határozatára alapította. EGYMAGÁBAN azonban ez a körülmény, még ha nem vitásan a másodfokú hatóság az alperesi határozatot hatályon kívül helyezte, és új eljárás lefolytatására kötelezte, nem jelenti azt, hogy az alperes, mint a határozatot hozó vétkező magatartást tanúsított. A másodfokú hatóság is a határozata indokolásában rögzítette azt, hogy egy rendkívül speciális helyzet áll fenn a felperesi építkezés kapcsán, amit a vonatkozó jogszabályok tételes esetként nem szabályoznak, így az eset összes körülményeinek mérlegelése alapján lehet csak a helyzetet orvosolni. Az alperes terhére tehát nem állapítható meg, hogy a hatályon kívül helyezett határozatát felróható módon, a körülmények kirívóan okszerűtlen értékelésével és mérlegelésével hozta volna meg. A terhére jogellenes magatartás nem állapítható meg, ami a közigazgatási jogkörben okozott kárfelelősség egyik eleme. Ennek hiányában az alperes terhére kártérítési felelősség nem állapítható meg.

A másodfokú bíróság megjegyzi, hogy a közigazgatási eljárás során a felperes a kérelmek benyújtásakor számtalan esetben azokat hiányosan adta be, hiánypótlási eljárást kellett lefolytatni, ami szintén a határozat meghozatalának időpontját befolyásoló tényező volt. A felperest ért kár egyértelműen az építkezés leállításából, illetve az ezzel kapcsolatos eltelt idővel áll okozati összefüggésben, hisz minél hosszabb ideig állt az építkezés, és csapadékvíz károsította a meglévő építményt, annál nagyobb összegű az ezzel kapcsolatos kijavítási költség, de ezen költség az

alperesre a fenti indokokra, illetve az elsőfokú bíróság által részletezett indokokra figyelemmel nem hárítható át.

Az alperes fellebbezése teljes mértékben alapos. A kereseti kérelem elutasítása folytán a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján a peresztes felperes köteles az eljárás során felmerült költségek teljes egészének a megtérítésére, amely áll az alperest képviselő jogtanácsos munkadíjából, és ezen felül áll az alperes által előlegezett teljes szakértői díj összegéből is eltérően az elsőfokú ítéletben foglaltaktól. Az alperes nemcsak az előzetes bizonyítási eljárásban, hanem a peres eljárásban is több alkalommal helyezett elnöki letétbe szakértői díjat előlegezés címén, ebből került sor a bíróság által a szakértői díj kifizetésére. Ez a fellebbezésben írtakkal összhangban a peren kívüli előzetes bizonyítási eljárásban 25.000,- forint, míg a peres eljárásban 100.000,- + 100.944,- + 30.000,- forint, melyből visszautalásra került 14.280, forint, így összesen 241.664,- forint előlegezése történt a peresztes alperes részéről.

Mindezekre tekintettel a másodfokú bíróság a Pp. 256. § (1) bekezdés f) pontja alapján figyelemmel a 256/A § (6) bekezdésére is az elsőfokú bíróság ítéletét a perköltségre vonatkozó rendelkezésében a fenti indokok alapján a Pp. 253. § (2) bekezdésére tekintettel megváltoztatta. Ezt meghaladóan szintén a fenti indokok alapján az érdemi döntést helybenhagyta.

A másodfokú eljárásban a felperes ismételt peresztes lett, így köteles a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján az eljárás során felmerült költségek megfizetésére, mely áll az alperest képviselő jogtanácsos munkadíjából, melynek összegét a Pp. 67. § (2) bekezdése alapján az ügyvédek munkadíjáról rendelkező 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) és (5) bekezdése alapján állapította meg. A per illeték-feljegyzési joga folytán az állam által előlegezett másodfokú eljárási illetéket az Itv. 74. § alapján alkalmazandó 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 13. § (1) és (2) bekezdése alapján szintén a felperes köteles megfizetni.

P é c s, 2012. október 29.

dr. Döme Attila s.k. a tanács elnöke, dr. Berki Csilla s.k. előadó bíró, dr. Velényiné dr. Köcse Judit s.k. bíró